

УДК 351.78:355.01(477)

Остап'як Василь Іванович*доктор політичних наук, доцент,
професор кафедри публічного управління
та адміністрування**Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу*

ORCID: 0000-0001-9374-1956

DOI: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2026-4-69-12>

АРХІТЕКТУРА НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

Анотація. Вступ. Національна стійкість набуває ключового значення для забезпечення безперервності функціонування держави, суспільства та критичної інфраструктури України в умовах повномасштабної війни, гібридних загроз і тривалої безпекової нестабільності. Особливої актуальності ця проблема набуває в контексті публічного управління, яке має забезпечувати координацію дій органів державної влади, місцевого самоврядування, сектору безпеки й оборони, громадянського суспільства та міжнародних партнерів.

Метою статті є дослідження архітектури національної стійкості України в умовах війни крізь призму публічного управління, безпекових викликів та інституційної спроможності держави, а також визначення ключових напрямів підвищення ефективності управлінських механізмів кризового реагування, безперервності врядування та суспільної консолідації.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали нормативно-правові акти України у сфері національної безпеки, публічного управління та забезпечення національної стійкості, стратегічні документи, аналітичні матеріали, наукові праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, а також сучасні підходи НАТО та Європейського Союзу до розуміння стійкості держави й суспільства. У процесі дослідження використано методи теоретичного узагальнення, системного аналізу, порівняння, синтезу, структурно-функціонального підходу та інституційного аналізу.

Результати. Встановлено, що архітектура національної стійкості України в умовах війни є багаторівневою системою, яка поєднує стратегічний, інституційний, регіональний, місцевий і суспільний рівні управління. Обґрунтовано, що національна стійкість не може розглядатися лише як складова оборонної політики, оскільки вона охоплює безперервність державного управління, захист критичної інфраструктури, цифрову трансформацію, економічну стабільність, інформаційну безпеку, гуманітарну підтримку населення та здатність територіальних громад до самоорганізації. Проаналізовано роль публічного управління як координаційного механізму, що забезпечує узгодження дій центральних органів влади, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, громадянського суспільства та міжнародних партнерів. Визначено, що особливістю української моделі стійкості є поєднання централізованого стратегічного управління з високим рівнем горизонтальної суспільної самоорганізації. Охарактеризовано ключові виклики, серед яких – руйнування інфраструктури, кібератаки, енергетичні кризи, інформаційно-психологічний тиск, міграційні процеси, ресурсне виснаження та потреба у збереженні демократичного характеру управління в умовах воєнного стану. Обґрунтовано необхідність розвитку сценарного планування, кадрової спроможності публічного управління, цифрових інструментів безперервності врядування та механізмів довіри між державою і суспільством.

Copyright © The Author(s).

This is an open access article distributed under the terms
of the Creative Commons Attribution License 4.0
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Перспективи. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на розроблення практичних моделей оцінювання національної та регіональної стійкості, формування індикаторів ефективності публічного управління в умовах війни, аналіз механізмів взаємодії держави й територіальних громад, а також адаптацію європейського та євроатлантичного досвіду до потреб повоєнного відновлення України.

Ключові слова: національна стійкість, публічне управління, національна безпека, воєнний стан, безпекові виклики, критична інфраструктура, територіальні громади, кризове управління, інституційна спроможність, суспільна стійкість.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна Російської Федерації проти України актуалізувала потребу переосмислення традиційних підходів до публічного управління, національної безпеки та кризового реагування. У сучасних умовах держава стикається не лише з воєнними загрозами, а й із комплексом взаємопов'язаних викликів: руйнуванням критичної інфраструктури, енергетичною нестабільністю, кібератаками, інформаційно-психологічними операціями, економічним виснаженням, міграційними процесами та необхідністю забезпечення безперервності державного управління. Це вимагає формування цілісної архітектури національної стійкості, здатної поєднати зусилля центральних органів влади, місцевого самоврядування, сектору безпеки й оборони, громадянського суспільства, бізнесу та міжнародних партнерів. Проблема полягає в тому, що національна стійкість України ще перебуває у процесі інституційного становлення, а її механізми часто формуються безпосередньо під тиском воєнних обставин. Водночас ефективність цієї системи залежить від здатності публічного управління забезпечити координацію, швидкість реагування, адаптивність рішень, довіру громадян і сталість функціонування державних інституцій. Саме тому особливої наукової та практичної ваги набуває дослідження архітектури національної стійкості як багаторівневої управлінської системи, що має забезпечити не лише виживання держави в умовах війни, а й основу для її повоєнного відновлення, модернізації та європейської інтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі проблема національної стійкості України розглядається як один із ключових напрямів забезпечення національної безпеки в умовах воєнного стану, гібридних загроз і трансформації системи публічного управління. Зокрема, у дослідженні Ю. Уманців та Д. Шкуропадської [1] національна стійкість аналізується як здатність держави, економіки й суспільства функціонувати в умовах війни, протидіяти кризовим впливам і забезпечувати відновлення після руйнівних наслідків. Теоретико-методологічні засади цього поняття ґрунтовно розкрито в монографії О. Резнікової [4], де стійкість подається як системна характеристика держави, що охоплює готовність до криз, адаптивність інституцій та спроможність до швидкого відновлення. Нормативно-правове підґрунтя досліджуваної проблематики становлять Указ Президента України № 479/2021, яким введено в дію рішення РНБО «Про запровадження національної системи стійкості» [2], а також Закон України «Про національну безпеку України» [3], що визначає основи державної політики у сфері безпеки й оборони. Історичний контекст формування безпекової політики України простежується у Концепції національної безпеки України 1997 року [5]. Окремий напрям досліджень пов'язаний із цифровою трансформацією публічного управління. І. Сурай [6] акцентує увагу на зміні змісту управлінських процесів під впливом цифровізації, що є важливим для забезпечення безперервності врядування в умовах війни. Практичний вимір регіональної стійкості посилюється рішеннями РНБО щодо комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст [7]. Водночас у працях і матеріалах НАПН України [8], Української призми [9] та Реанімаційного Пакету Реформ [10] підкреслюється значення суспільної мобілізації, демократичної стійкості, євроатлантичного досвіду та збереження інституційної легітимності під час війни.

Попри наявність значної кількості наукових і нормативних напрацювань, недостатньо дослідженими залишаються питання цілісної архітектури національної стійкості саме крізь призму публічного управління, взаємодії центрального, регіонального й місцевого рівнів влади, а також поєднання безпекових, цифрових, соціальних і демократичних компонентів у єдиній управлінській моделі.

Метою статті є дослідження архітектури національної стійкості України в умовах війни крізь призму публічного управління, безпекових викликів та інституційної спроможності держави.

Виклад основного матеріалу. Архітектуру національної стійкості України в умовах війни доцільно розглядати не лише як сукупність інституцій, нормативних актів або кризових заходів, а як цілісну функціонально-рівневу модель публічного управління, спрямовану на забезпечення безперервності державного управління, захисту населення, підтримання критичної інфраструктури, цифрової життєздатності, суспільної консолідації та здатності держави до швидкого відновлення після руйнівних впливів. У цьому контексті національна стійкість є не статичним станом, а динамічною управлінською спроможністю, яка проявляється у здатності державних і місцевих інституцій своєчасно виявляти загрози, мінімізувати вразливості, мобілізувати ресурси, координувати дії суб'єктів безпеки та забезпечувати вимірюваний результат для громадян і територіальних громад [1; 4].

Нормативною основою формування такої архітектури є Концепція забезпечення національної системи стійкості, введена в дію Указом Президента України № 479/2021. У цьому документі національна система

стійкості визначається як комплекс дій, методів і механізмів взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та інститутів громадянського суспільства, спрямованих на забезпечення безперервності функціонування основних сфер життєдіяльності суспільства і держави [2]. Закон України «Про національну безпеку України» доповнює цю логіку через закріплення засад державної політики у сфері безпеки й оборони, демократичного цивільного контролю та взаємодії сектору безпеки і оборони з іншими складовими державного управління [3]. Водночас історичним підґрунтям сучасних підходів є Концепція національної безпеки України 1997 року, яка започаткувала системне бачення безпекової політики, хоча в умовах повномасштабної війни акцент змістився від загального визначення загроз до практичного управління ризиками, ресурсами, кризовим реагуванням і відновленням [5].

Для підвищення прикладної цінності дослідження запропоновано модель оцінювання національної стійкості публічного управління, яка поєднує шість ключових компонентів: управлінську безперервність, інфраструктурну захищеність, цифрову стійкість, територіальну готовність, суспільну довіру та ресурсне забезпечення. Такий підхід дає змогу перейти від загального опису стійкості до її вимірювання, порівняння та подальшого управлінського коригування.

Інтегральний індекс національної стійкості публічного управління пропонується визначати за формулою:

$$ІНС = 0,20K_{упр} + 0,20K_{інфр} + 0,15K_{цифр} + 0,15K_{тер} + 0,15K_{сусп} + 0,15K_{рес},$$

де ІНС — інтегральний індекс національної стійкості; $K_{упр}$ — коефіцієнт управлінської безперервності; $K_{інфр}$ — коефіцієнт захисту критичної інфраструктури; $K_{цифр}$ — коефіцієнт цифрової стійкості; $K_{тер}$ — коефіцієнт територіальної готовності; $K_{сусп}$ — коефіцієнт суспільної довіри та комунікації; $K_{рес}$ — коефіцієнт ресурсного забезпечення. Вагові коефіцієнти визначено з урахуванням того, що в умовах війни найвищу значущість мають безперервність управління та захист критичної інфраструктури, оскільки саме ці складові безпосередньо впливають на здатність держави підтримувати керованість, безпеку населення й базові послуги.

Кожен компонент може оцінюватися за шкалою від 0 до 1, де 0 означає критично низький рівень спроможності, 0,25 — низький, 0,50 — середній, 0,75 — достатній, 1 — високий рівень стійкості. Наприклад, коефіцієнт управлінської безперервності може включати такі показники: наявність резервних управлінських процедур, час відновлення адміністративних послуг, можливість дистанційної роботи органів влади, дублювання критичних функцій та наявність кризових штабів. Коефіцієнт інфраструктурної захищеності може охоплювати наявність резервного живлення, фізичного захисту об'єктів, аварійних планів, запасів пального, води, медичних засобів і каналів логістики. Коефіцієнт цифрової стійкості доцільно оцінювати через захищеність електронних реєстрів, резервне копіювання даних, кіберзахист, альтернативні канали зв'язку та сталість роботи електронних сервісів [6].

Для апробації запропонованої моделі доцільно використати пілотний розрахунок на прикладі трьох умовних типів територій: прифронтової громади, тилового регіону та великого міського центру. Такий підхід не претендує на повну емпіричну репрезентативність, однак дає змогу продемонструвати практичну придатність моделі, логіку обчислення індексу та можливість виявлення слабких місць у системі публічного управління.

Таблиця 1

Моделний розрахунок інтегрального індексу національної стійкості публічного управління

Компонент оцінювання	Вага	Прифронтова громада	Тиловий регіон	Великий міський центр
$K_{упр}$ — управлінська безперервність	0,20	0,65	0,78	0,82
$K_{інфр}$ — захист критичної інфраструктури	0,20	0,48	0,70	0,76
$K_{цифр}$ — цифрова стійкість	0,15	0,55	0,74	0,80
$K_{тер}$ — територіальна готовність	0,15	0,72	0,68	0,73
$K_{сусп}$ — суспільна довіра та комунікація	0,15	0,80	0,76	0,70
$K_{рес}$ — ресурсне забезпечення	0,15	0,50	0,72	0,78
ІНС	1,00	0,61	0,73	0,77

Джерело: авторська розробка

Розрахунок для прифронтової громади має такий вигляд:

$$ІНС = 0,20 \times 0,65 + 0,20 \times 0,48 + 0,15 \times 0,55 + 0,15 \times 0,72 + 0,15 \times 0,80 + 0,15 \times 0,50 = 0,61.$$

Отримане значення 0,61 свідчить про середній рівень стійкості з наявністю суттєвих ризиків, насамперед у сфері критичної інфраструктури та ресурсного забезпечення. Це означає, що навіть за відносно високого рівня суспільної мобілізації й територіальної готовності прифронтова громада залишається

вразливою через пошкодження інфраструктури, обмежені резерви та підвищене навантаження на місцеве управління. Для тилового регіону індекс становить 0,73, що відповідає достатньому рівню стійкості, однак вказує на потребу посилення територіальної готовності та координації дій у випадку прийому внутрішньо переміщених осіб, релокації бізнесу або гуманітарного навантаження. Великий міський центр демонструє найвищий показник — 0,77, що пояснюється розвиненішою інфраструктурою, кращими цифровими можливостями та більшим ресурсним потенціалом, хоча проблемним залишається компонент суспільної довіри й комунікації, оскільки в умовах масованих атак, інформаційного тиску та високої щільності населення ризики паніки й недовіри зростають.

Загрози → Вразливості → Спроможності → Управлінські дії → Індикатори → Результат

У межах цієї логіки загрози охоплюють воєнні удари, кібератаки, руйнування критичної інфраструктури, енергетичні кризи, інформаційно-психологічний тиск, міграційні процеси та ресурсне виснаження. Вразливості проявляються через залежність від централізованих мереж, недостатність резервних процедур, обмеженість кадрових ресурсів, слабку міжвідомчу координацію або дефіцит фінансування. Спроможності включають управлінські, цифрові, логістичні, фінансові, комунікаційні й безпекові ресурси. Управлінські дії передбачають ухвалення рішень, координацію суб'єктів, розподіл ресурсів, інформування населення та контроль виконання. Індикатори дають змогу виміряти результат: час відновлення послуг, рівень доступності адміністративних сервісів, кількість об'єктів із резервним живленням, сталість цифрових реєстрів, рівень довіри громадян і готовність громад до кризового реагування.

Стратегічно-нормативний рівень моделі охоплює рішення Президента України, Верховної Ради України, Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України та стратегічні документи у сфері безпеки, оборони, відновлення, цифровізації й європейської інтеграції. Його ефективність визначається не лише кількістю ухвалених документів, а їхньою узгодженістю, наявністю відповідальних виконавців, строків реалізації, фінансового забезпечення та механізмів контролю. Саме тому рішення РНБО щодо Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст можна розглядати як перехід від загальної концепції стійкості до конкретизованого територіального планування, у межах якого мають бути визначені ресурси, виконавці, строки, ризики й очікувані результати [7].

Інституційно-координаційний рівень охоплює міністерства, центральні органи виконавчої влади, військові адміністрації, органи місцевого самоврядування, служби цивільного захисту, правоохоронні органи, суб'єктів критичної інфраструктури та партнерські організації. Його ключове завдання полягає не лише у виданні управлінського рішення, а в забезпеченні горизонтальної й вертикальної взаємодії між секторами. В умовах війни енергетична, транспортна, медична, цифрова, гуманітарна й безпекова політики не можуть функціонувати ізольовано. Їхня роз'єднаність знижує загальну стійкість системи, тоді як належна координація дозволяє швидше локалізувати кризу, уникнути дублювання функцій і спрямувати ресурси туди, де вони мають найбільший ефект [2; 3].

Територіально-операційний рівень є практичним полем перевірки ефективності всієї архітектури стійкості. Саме на рівні областей, районів і територіальних громад з'ясовується, чи здатна загальнодержавна політика перетворитися на конкретні дії: евакуацію населення, облаштування укриттів, підтримку внутрішньо переміщених осіб, відновлення тепла, води, зв'язку, транспортної логістики, освітніх і медичних послуг. Для прифронтових громад ключовими стають безпека населення, евакуація, медична допомога, гуманітарне забезпечення та мінімальний набір життєво необхідних послуг. Для тилкових регіонів — прийом внутрішньо переміщених осіб, релокація бізнесу, економічна активність і гуманітарна логістика. Для великих міст — сталість енергетики, транспорту, водопостачання, тепlopостачання, зв'язку та систем цивільного захисту.

Цифрово-інфраструктурний рівень набуває особливого значення, оскільки цифрова трансформація публічного управління в умовах війни є не лише інструментом модернізації, а й чинником виживання держави. Безперервність електронних реєстрів, адміністративних сервісів, каналів комунікації, систем кіберзахисту та резервного збереження даних безпосередньо впливає на здатність органів влади виконувати свої функції під час ракетних ударів, кібератак, відключень електроенергії або переміщення населення [6]. У цьому контексті цифрова стійкість має вимірюватися не кількістю створених сервісів, а їхньою здатністю працювати за кризових умов.

Суспільно-комунікаційний рівень охоплює довіру громадян до влади, якість публічної комунікації, участь громадянського суспільства, волонтерство, протидію дезінформації та підтримання моральної стійкості населення. Українська модель стійкості відрізняється тим, що поряд із державною вертикаллю активно діють волонтерські мережі, місцевий бізнес, університети, благодійні фонди, медичні заклади й громадські ініціативи. Це не замінює державу, але посилює її спроможність, якщо суспільна енергія інтегрується в законні, прозорі й результативні механізми допомоги, безпеки та відновлення [8].

Водночас національна стійкість не може бути ефективною без збереження демократичного характеру публічного управління [9]. Воєнний стан об'єктивно посилює роль держави, сектору безпеки й оборони

та військових адміністрацій, однак це не повинно скасовувати принципи підзвітності, правової визначеності, прозорості комунікації та поваги до прав людини. Демократична стійкість означає, що громадяни не лише виконують рішення влади, а й розуміють їхню логіку, мають доступ до достовірної інформації та зберігають можливість легальних форм участі й контролю [10].

Отже, запропонована модель національної стійкості публічного управління поєднує структурний опис архітектури, систему індикаторів, формулу інтегрального індексу, приклад розрахунку та можливість порівняльної оцінки різних типів територій. Її практичне значення полягає в тому, що вона дозволяє не лише визначати загальні напрями посилення стійкості, а й виявляти конкретні слабкі місця: недостатній захист критичної інфраструктури, низьку цифрову резервованість, слабе ресурсне забезпечення, проблеми координації або дефіцит суспільної довіри. Таким чином, національна стійкість переходить із площини концептуального опису в площину вимірюваного управлінського інструменту, що може бути використаний для стратегічного планування, моніторингу, регіонального порівняння та підготовки рішень у сфері національної безпеки України.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що архітектура національної стійкості України в умовах війни є складною багаторівневою системою, яка поєднує безпекові, управлінські, соціальні, цифрові, економічні та гуманітарні компоненти. Її основне призначення полягає не лише в реагуванні на кризові ситуації, а й у забезпеченні безперервності функціонування держави, збереженні керованості публічних інституцій, підтримці критичної інфраструктури, захисті населення та здатності суспільства до самоорганізації. В умовах повномасштабної війни національна стійкість постає як один із ключових чинників національної безпеки, оскільки саме вона визначає спроможність держави витримувати зовнішній тиск, адаптуватися до нових загроз і відновлюватися після руйнівних впливів.

Встановлено, що особливістю української моделі національної стійкості є поєднання централізованого стратегічного управління з високим рівнем горизонтальної суспільної мобілізації. Публічне управління в цій системі виконує координаційну функцію, забезпечуючи взаємодію між центральними органами влади, військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством, бізнесом і міжнародними партнерами. Водночас ефективність такої взаємодії залежить від якості управлінських рішень, кадрової спроможності, цифрової інфраструктури, довіри громадян до влади та здатності інституцій діяти в умовах невизначеності. Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розробленням практичних моделей оцінювання національної, регіональної та місцевої стійкості. Особливої уваги потребує формування системи індикаторів ефективності публічного управління в умовах війни, аналіз механізмів кризового планування, дослідження ролі територіальних громад у забезпеченні стійкості, а також вивчення можливостей адаптації європейського та євроатлантичного досвіду до українських реалій повоєнного відновлення.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ФІНАНСУВАННЯ: Автори не отримували фінансування для цього дослідження.

ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ: Не застосовується.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ: Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література

1. Уманців Ю., Шкуропадська Д. Національна стійкість України в умовах воєнного стану. *Scientia fructuosa*. 2023. Т. 151, № 5. С. 4–19. DOI: [https://doi.org/10.31617/1.2023\(151\)01](https://doi.org/10.31617/1.2023(151)01)
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості»: Указ Президента України від 27.09.2021 № 479/2021. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479/2021#Text> (дата звернення: 14.04.2026).
3. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 28.04.2026).
4. Резнікова О.О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ : НІСД, 2022. URL: https://www.marshallcenter.org/sites/default/files/files/2022-04/Reznikova_Resilience_UKR.pdf (дата звернення: 15.04.2026).
5. Про Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України: Постанова Верховної Ради України від 16.01.1997 № 3/97-ВР. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80/ed19980611#Text> (дата звернення: 25.04.2026).

6. Сурай І. Г. Цифрова трансформація публічного управління: семантичний аналіз поняття. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.1.2>
7. Щодо Комплексних планів стійкості регіонів та окремих міст: рішення Ради національної безпеки і оборони України від 03.03.2026. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0018525-26#Text> (дата звернення: 25.04.2026).
8. Національна стійкість заради незалежності і розвитку України. *Національна академія педагогічних наук України*. URL: https://naps.gov.ua/ua/press/about_us/2413/ (дата звернення: 24.04.2026).
9. Шелест Г. Концепція стійкості НАТО та Україна. *Рада зовнішньої політики «Українська призма»*. 2021. URL: https://prismua.org/nato_ukraine/ (дата звернення: 23.04.2026).
10. Демократія під час війни: огляд та рекомендації. *Реанімаційний Пакет Реформ*. URL: <https://rpr.org.ua/news/ohliad-demokratychnykh-institutiv-ukrainy-pid-chas-viyny-richnyy-zvit-2024/> (дата звернення: 20.04.2026).

References

1. National Academy of Educational Sciences of Ukraine. (2022). *Natsionalna stiikist zarady nezalezhnosti i rozvytku Ukrainy*. https://naps.gov.ua/ua/press/about_us/2413/ [in Ukrainian]
2. National Security and Defense Council of Ukraine. (2026). *Shchodo Kompleksnykh planiv stiikosti rehioniv ta okremykh mist*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0018525-26#Text> [in Ukrainian]
3. President of Ukraine. (2021). *Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 20 serpnia 2021 roku "Pro zaprovadzhennia natsionalnoi systemy stiikosti"*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479/2021#Text> [in Ukrainian]
4. Reanimation Package of Reforms. (2024). *Demokratiia pid chas viiny: Ohliad ta rekomendatsii*. <https://rpr.org.ua/news/ohliad-demokratychnykh-institutiv-ukrainy-pid-chas-viyny-richnyy-zvit-2024/> [in Ukrainian]
5. Reznikova, O. O. (2022). *Natsionalna stiikist v umovakh minlyvoho bezpekovoho seredovyshecha*. Kyiv: NISD. https://www.marshallcenter.org/sites/default/files/files/2022-04/Reznikova_Resilience_UKR.pdf [in Ukrainian]
6. Shelest, H. (2021). *Kontseptsiiia stiikosti NATO ta Ukraina*. Foreign Policy Council "Ukrainian Prism". https://prismua.org/nato_ukraine/ [in Ukrainian]
7. Surai, I. H. (2024). *Tsyfrova transformatsiia publicnogo upravlinnia: Semantychnyi analiz poniattia. Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, (1). <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/2828> [in Ukrainian]
8. Umantsiv, Y., & Shkuropadska, D. (2023). *Natsionalna stiikist Ukrainy v umovakh voiennoho stanu*. *Scientia fructuosa*, 151(5), 4–19. <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/1925/1780> [in Ukrainian]
9. Verkhovna Rada of Ukraine. (1997). *Pro Kontseptsiiu (osnovy derzhavnoi polityky) natsionalnoi bezpeky Ukrainy*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-%D0%B2%D1%80/ed19980611#Text> [in Ukrainian]
10. Verkhovna Rada of Ukraine. (2018). *Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 28.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.05.2026

Дата публікації: 31.05.2026

Ostapiak Vasyl

Doctor of Political Science,

Associate Professor,

Professor of the Department of Public Administration and Management

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

ARCHITECTURE OF NATIONAL RESILIENCE OF UKRAINE IN WARTIME: PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONTEXT OF SECURITY CHALLENGES

Summary. Introduction. National resilience is becoming key to ensuring the continuity of the functioning of the state, society and critical infrastructure of Ukraine in conditions of full-scale war, hybrid threats and prolonged security instability. This problem is particularly relevant in the context of public administration, which must ensure coordination of actions of state authorities, local self-government, the security and defense sector, civil society and international partners.

The aim of the article is to study the architecture of national resilience of Ukraine in conditions of war through the prism of public administration, security challenges and institutional capacity of the state, as well as to identify key areas for increasing the effectiveness of management mechanisms of crisis response, continuity of governance and social consolidation.

Materials and methods. The materials of the study were the regulatory and legal acts of Ukraine in the field of national security, public administration and ensuring national stability, strategic documents, analytical materials, scientific works of domestic and foreign researchers, as well as modern approaches of NATO and the European Union to understanding the stability of the state and society. The research process used methods of theoretical generalization, system analysis, comparison, synthesis, structural-functional approach and institutional analysis.

Results. It was established that the architecture of national stability of Ukraine in war conditions is a multi-level system that combines strategic, institutional, regional, local and public levels of management. It is substantiated that national stability cannot be considered only as a component of defense policy, since it covers the continuity of state administration, protection of critical infrastructure, digital transformation, economic stability, information security, humanitarian support to the population and the ability of territorial communities to self-organize. The role of public administration as a coordination mechanism that ensures coordination of actions of central authorities, military administrations, local governments, civil society and international partners is analyzed. It is determined that a feature of the Ukrainian model of resilience is the combination of centralized strategic management with a high level of horizontal public self-organization. Key challenges are characterized, including the destruction of infrastructure, cyberattacks, energy crises, information and psychological pressure, migration processes, resource depletion and the need to preserve the democratic nature of governance under martial law. The need to develop scenario planning, human resource capacity of public administration, digital tools for continuity of governance and mechanisms of trust between the state and society is substantiated. **Prospects.** Further scientific research should be directed towards developing practical models for assessing national and regional resilience, developing indicators of public administration effectiveness in wartime, analyzing mechanisms of interaction between the state and territorial communities, and adapting European and Euro-Atlantic experience to the needs of post-war reconstruction of Ukraine.

Key words: national resilience, public administration, national security, martial law, security challenges, critical infrastructure, territorial communities, crisis management, institutional capacity, social resilience.